

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

EESTI KAITSEVÄGI
ESTONIAN DEFENCE FORCES

KAITSEMINISTEERIUM

KAITSEVÄE TEADUSPÄEV

Kuidas sõnastada sõjalisi probleeme tsiviilteadlastele?

Mart Noorma

Tartu Observatoorium ja Tartu Ülikool

Teemaarenduse põhipunktid

1. Mis on kaitseväe ja teadlaskonna põhilised erinevused ja sarnasused?
2. Miks teadlaskonda on vaja kaasata kaitsevõime tugevdamisse?
3. Tegevuskava teadlaste osaluse suurendamiseks
4. Kuidas sõnastada sõjalisi probleeme tsiviilteadlastele?

Kaitsevägi vs teadlaskond

Mis on ühist kaitseväel ja teadlaskonnal?

1. Mõlemad on valdavalt maksumaksja palgal „eriüksused“ teatud probleemide lahendamiseks.
2. Mõlemal on oma „kiiksud“: patriotism, seiklusjanu, uudishimu vms.

Millised on erinevused?

1. Kaitseväge ülesandeks on riigi kaitsmine.
 - Tegevused on väga täpselt reguleeritud ja palgaskaala on üsna jäik
2. Teadlaskonna ülesandeks on teaduse tegemine riigi, rahva ja inimkonna hüvanguks.
 - Juhtmõtteks on akadeemiline vabadus – mh teadlane sõnastab ise enda jaoks „teaduse tegemise“
 - Riik suunab teadust kaudselt rahastuse abil, nt TAI strateegia „Teadmispõhine Eesti 2014-2020“
 - Tulemuslikkust hinnatakse teadusartiklite arvu ja taseme järgi
 - Teadlased on enam-vähem isemajandavad (sh palk)

Miks teadlaskonda on vaja kaasata kaitsevõime tugevdamisse?

- Rakendusüringud, mis pakuvad kiireid lahendusi käegakatsutavatele probleemidele
 - Sobib pigem erasektorile
- Alus- ja rakendusüringud, mis liidavad meid rahvusvahelisse kogukonda
 - Sobib avaliku sektori teadusasutustele
- Uue põlvkonna riigikodanike koolitamine peaks toetama kaitsevõime ja ennekõike kaitsevalmiduse arendamist
 - Tippspetsialistide koolitamine on teaduspõhine

Tegevuskava teadlaste osaluse suurendamiseks

1. TAT strateegia meetmed on praeguste ressursside juures ilmselt optimaalsed, kuid ei toeta laiemalt tsiviilteadlaste motivatsiooni osalemiseks
2. Oluliselt tuleks tõsta (noor)teadlaste teadlikkust kaitsevaldkonna kohta
 - Valikkursus „Eesti kaitsevõime arendamise teaduslikud väljakutsed“
 - KL akadeemilise malevkonna edendamine
3. Rakendusteaduse kõrval tuleb väärtustada ka kaitseteemalist alusteadust, mis teatud piirini ei pea olema salastatud
 - Igal teadus- ja arendustegevusel ei pea olema kiiret käegakatsutavat rakendust juhul, kui see toetab pikemaajalist rahvusvahelist koostööd
4. Kaitsevõime tõusule suunatud teadustöö tuleb muuta üheks Eesti TAI prioriteediks samaväärselt majanduskasvule suunatud tegevustega
5. Märkatav osa Eesti teadusrahastusest võiks käia Kaitseministeeriumi kaudu, seda võiks jagada Eesti Teadusagentuur, luues selleks vastava programmi
6. Kaitsevaldkonnas peaks olema „suure nähtavusega“ põnevaid projekte

Kuidas sõnastada sõjaväelisi probleeme tsiviilteadlastele?

„Mis oleks, kui esitaksid PUT taotluse ETAgil kmin TAT kategoorias, kus võiksime arendada välja protseduurid Copernicuse Sentinelide SAR sensorite ja ESTCube-4 CAM andmete operatiivseks kasutamiseks meie IMINT tegevuse toetamisel? Märki siis kindlasti ära NATO SCI-298 SM tulemustest tehtud järeldused.“

POLE MINGIT IMEVALEMIT, TEINETEIST PEAB TUNDMA ÕPPIMA!

KAITSEVÄE TEADUSPÄEV